

Krvavé průjmy telat

Dejte si pozor, než slepě "obviníte" patogena - možností je totiž víc

Úvod

Pohled na průjem s příměsí krve je rozhodně znepokojující, ale nemusí nutně předpovídat fatální průběh onemocnění. Vedoucí veterinární diagnostické laboratoře na *University of Wisconsin*, Keith Poulsen, uvádí, že správné **určení původce průjmů pomocí účinné diagnostické metody je základním kamenem k efektivní léčbě i prevenci budoucích případů.**

Různí původci mají tendenci se vyskytovat poměrně specificky k věku malého telete. Určit neomylně například, že se jedná opravdu o průjem během prvních 2 dnů života, je velice obtížné, jelikož telata mají během prvních dnů řidší výkaly přirozeně. **S přibývajícím dnem po narození se ale stává jednodušší alespoň částečně určit zdroj nákazy s ohledem na stáří zvířete.** Zdaleka ne všechny průjmy musí být nutně způsobeny bakteriemi. Viry a parazitičtí prvoci sehraávají podstatnou roli. Nesmíme zapomenout ani na tzv. dietetické průjmy způsobené nevhodnými změnami krmení či jeho špatným managementem, což se obojí projevuje na rozhození střevní mikroflóry.

Krvavé průjmy jsou typické pro následující mikroorganismy - bakterii *Salmonella*, prvoka *Coccidia* a *Coronaviry*. Tito původci se mohou i lehce překrývat s věkem, ale základní informace o přítomnosti krve, stáří telete a dalších faktorech nám může pomoci poměrně dobře provést alespoň obecnou diagnostiku.

Salmonella

Krvavé průjmy ve velice nízkém věku jsou pravděpodobně způsobeny bakteriemi *Salmonella*, které se obvykle vyskytují ve věku 4-10 dní. Tato bakterie preferuje teplé a vlhké prostředí, ovšem je schopna přežívat i v nepříznivých podmínkách, jako jsou suché a prašné rohy stájí a boxů. Existuje celá řada sérotypů *Salmonell* s patogenními účinky u telat a **některé mohou představovat i nemalé riziko pro člověka.** Původcem jedné ze zoonóz může být např. *Salmonella Newport*, která často infikuje ošetřovatele telat. *Salmonella Dublin*, ač ne příliš častá, může také způsobit vážné onemocnění lidí. *Salmonella Heidelberg* se objevila relativně nedávno a je velice efektivním patogenem s úhynem telat 25 až 60 % ve velice krátkém čase (4-8 h.). *S. Heidelberg* je rezistentní vůči celé řadě antibiotik a byla nalezena u člověka či skotu již v 17ti státech USA.

Kokcidióza

K nakažení prvokem *Coccidia* může dojít ve věku od 1-2 týdnů až po několik měsíců. **Parazit má 3týdenní inkubační dobu od okamžiku infikování do počátku prvního uvolňování oocyst do prostředí.** Naprostá většina (až 95 %) případů je subklinických, ale např. **stres a/nebo opravdu nadměrné množství kokciidií může způsobit viditelné příznaky.** Včetně "nápořve" ve formě krve ve výkalech. Kokcidióza se vyskytuje častěji v teplých a vlhkých prostředích a oocysty jsou velice, velice odolné.

Coronavirus

Coronavirus, spolu s jeho obvyklým společníkem, *rotavirem*, se obvykle objevují u telat kolem věku 5-30 dní. Ačkoliv se oba viry často vyskytují v tandemu, tak je to právě *Coronavirus*, který způsobuje krvavé průjmy. Může ale také způsobit respirační potíže. **Přibližně 70 % dospělých krav vylučuje ve výkalech infekční partikule, které jsou schopné např. v hnoji přežít až 9 měsíců.** Tento patogen, na rozdíl od prvoků a bakterií, preferuje chladné počasí a může se také jednoduše šířit mezi telaty.

Závěrem

Pozoruhodné je, že **na krvavých průjmech se podílí jak bakterie, tak prvoci i viry.** Nutné je zde silně zdůraznit, že **nasazení antibiotik pro léčbu může mít efekt pouze v případě bakteriálního onemocnění.** Jak již ale bylo řečeno - i u bakterií vždy nemusejí být ATB úspěšná.

O to více bychom se měli opravdu soustředit na správnou diagnostiku původce. *Coronavirus* je totiž často zaměňován se *Salmonellou*, jelikož vykazují podobné příznaky v podobném věku telat. **Účinná léčba i prevence obou původců ovšem vyžaduje velice odlišné přístupy.**

V každém případě průjmového telete ale můžeme využít podpůrné terapie - **doplňování tekutin pomocí orálních elektrolytů.** Pokud si potvrdíme bakteriální příčinu, není od věci otestovat sensitivitu na antibiotika pro co nejefektivnější léčbu a zvládnutí onemocnění.

Zdroj: Hanson, M. When You See Blood in Sours. 2019. Bovine Veterinarian.

Překlad a doplnění: Ing. Tomáš Novotný

Zaujal vás tento článek? Mnoho dalších naleznete na našem webu.

Chcete se podělit o své názory a zkušenosti? Přidejte si nás na Facebooku a komentujte!

NABÍDKA MTS

PREVENCE I ŘEŠENÍ PRŮJMOVÝCH ONEMOCNĚNÍ

- okamžité řešení průjmu bez použití antibiotik

- ✓ okamžité řešení průjmového onemocnění **bez použití antibiotik**
- ✓ jednoduché a rychlé podání bolusu pomocí plastového aplikátoru
- ✓ extrakty z oreganového oleje mají **přírodní antibakteriální účinky**
- ✓ speciální **selektivita pouze proti G- bakteriím** (*E. coli* a *Salmonella*)
- ✓ primární efekt - **vyčištění střevní mikroflóry** od přemnožených patogenů
- ✓ sekundární efekt - obsahuje **probiotika** rodu *Bacillus* pro rychlé zotavení
- ✓ speciální protein **chrání střeva** od dalšího přemnožení a **posiluje imunitu**

- tekutý elektrolyt vyrobený na základě rozsáhlé studie

- ✓ složení postaveno tak, aby **splňovalo všechna doporučení rozsáhlé, nekomerční studie**
- ✓ **kvalitativní špička** na trhu za jedinečnou cenu **56 Kč/denně** (*nikoliv na jednu aplikaci*)
- ✓ jednoduchá příprava **bez nutnosti složitého rozmíchávání** a se **zkrmením beze zbytku**
- ✓ aplikace **pouze 1x denně šetří vynaložený čas i náklady**
- ✓ obsahuje vysoké množství **energie, minerálů a vhodná alkalizační činidla** - propionát a acetát sodný
- ✓ krmení ve vodě i **mléce bez omezení** - osmolalita nepřekračuje doporučené rozmezí odborníků

- probiotika nejvyšší kvality pro zdravé a efektivní trávení

- ✓ zdroj **vysoce kvalitních, koncentrovaných probiotik** rodů *Enterococcus* a *Bacillus*
- ✓ obsahuje trávicí enzymy a antioxidanty pro **podporu imunitního systému**
- ✓ specializovaný protein udržuje zdravý trávicí trakt a **zabraňuje přemnožení patogenů**
- ✓ prokazatelně urychluje rozvoj bavorových papil pro **efektivnější a vyšší příjem krmiva**
- ✓ lépe narostlá a odolná telata připravená na odstav na rostlinnou stravu
- ✓ podávání probiotik po průjmovém onemocnění urychluje zotavení a návrat k příjmu potravy

